

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ МОТИВАЦІЇ

ID 2078

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	053 Психологія (бакалавр)	Назва освітньої програми	Психологія (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. психології (ПС)

Викладач/викладачі

Вишньовський Василь Володимирович, канд. психол. наук, доцент, Завідувач кафедри психології, [профіль на порталі "Науковці ТНУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Мета викладання навчальної дисципліни “Психологія мотивації” полягає у ознайомленні студентів з основними теоріями та концепціями мотивації; вивченні психологічних механізмів, що впливають на мотивацію особистості; розвиток умінь аналізувати мотиваційні фактори в різних сферах життя (освіта, робота, особисті стосунки); навчання застосовувати мотиваційні техніки для підвищення ефективності навчання та роботи; використання отриманих знань для розробки стратегій мотивації в групах та командах; аналіз впливу мотивації на поведінку, продуктивність та загальне благополуччя особистості; сприяння розвитку критичного мислення щодо різних підходів до мотивації; оцінка ефективності мотиваційних стратегій в практиці; підготовка майбутніх фахівців до роботи в сфері психології, управління, освіти та інших галузях, де мотивація є ключовим фактором. Ця дисципліна має на меті не лише теоретичне навчання, а й практичне застосування знань у реальних життєвих ситуаціях. Завдання курсу “Психологія мотивації” ознайомити студентів з методами використання мотиваційних стратегій для підвищення особистої продуктивності та ефективності групової роботи; формування критичного мислення щодо мотиваційних теорій та їх застосування в реальному житті; вміння розробляти проекти чи дослідження, які демонструють застосування теоретичних знань у практичних ситуаціях; вивчення того, як мотивація впливає на поведінку, емоції та загальне благополуччя особистості.
Формат курсу	Змішаний - курс, що передбачає проведення лекцій, практичних робіт, консультацій для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі в системі A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	
Програмні результати навчання з ОП	
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4,0; лекції — 32 год.; практичні заняття — 16 год.; самостійна робота — 72 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4,0; лекції — 10 год.; практичні заняття — 6 год.; самостійна робота — 104 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання — 3; семестр — 5; Вибіркова дисципліна; кількість модулів — 2;

Форма контролю	Поточний контроль: Теоретичне опитування, тестові модулі Підсумковий контроль: залік
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Загальна психологія, вікова психологія, психодіагностика, соціальна психологія
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	ноутбук, проектор

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
Лекція 1. Структура і особливості мотивації. Поняття “мотив” та “мотивація”. Процесуальний та результативний компоненти мотивації. Мотивування. Мотиви і цілі. Спонукальний вплив цілей.	4	1
Лекція 2. Види та ієрархія мотивів. Види мотивів. Залежність загального рівня мотивації від кількості актуалізованих мотивів та їхньої спонукальної сили. Ієрархія мотивів.	4	1
Лекція 3. Потреби особистості. Теорії потреб. Ієрархічна модель класифікації потреб А. Маслоу. Індивідуалізація способів задоволення потреб. Витіснення одних потреб іншими.	4	2
Лекція 4. Мотивація і механізми психологічного захисту особистості. Психоаналітична концепція структури особистості. Природа і функції психологічного захисту. Витіснення. Реактивні утворення. Регресія. Раціоналізація. Сублімація. Ідентифікація. Проекція. Інтроекція. Заміщення. Фантазія (уява). Деперсоналізація. Психологічний захист і дезадаптація особистості.	4	1
Лекція 5. Ситуативна динаміка мотивації Модель особистості. Квазіпотреби. Ефект Зейгарник. Заміщення. Рівень домагань. Залежність сили від психологічної відстані до мети.	4	1
Лекція 6. Мотивація і переживання. Детермінанти (причини) страждання. Просторово-часова перспектива і страждання. Процес переживання. Ціннісно-мотиваційні перетворення в процесі переживання. Види продуктивного переживання. Боротьба і інтеграція мотивів (проблема вольової саморегуляції).	4	1
Лекція 7. Типи мотивації. Процесуальна мотивація. Мотивація допомоги. Мотивація агресії. Мотивація влади. Негативна мотивація і покарання. Мотивація досягнення.	4	1
Лекція 8. Мотивація ділового спілкування Функції, види і засоби спілкування. Ділове спілкування. Види та особливості ділового спілкування. Фази	4	2

Теми занять, короткий зміст

ділового спілкування. Ділова бесіда. Види та основні функції ділових бесід. Особливості ділового листування.

РАЗОМ: 32 10

Практичні заняття (теми)	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Тема 1. Структура і особливості мотивації.	2	0,5
Тема 2. Види та ієрархія мотивів.	2	0,5
Тема 3. Потреби особистості.	2	1
Тема 4. Мотивація і механізми психологічного захисту особистості.	2	1
Тема 5. Ситуативна динаміка мотивації.	2	0,5
Тема 6. Мотивація і переживання.	2	1
Тема 7. Типи мотивації.	2	0,5
Тема 8. Мотивація ділового спілкування.	2	1
	РАЗОМ: 16	6

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Опрацювання окремих питань програми, які не виносяться на лекційні заняття:

1. Характеристики та індивідуальне вираження потреб.
2. Класифікації потреб за: О.М. Леонтьєвим, Г. Мюресем, Е. Фромом, Б.Ф. Ломовим, Г. Олпортом, А. Маслоу.
3. Немотивовані дії та поступки.
4. Імперативні прями форми організації мотиваційного поцесу.
5. Індивідуальні особливості мотивації.
6. Характеристики мотиву.
7. Психологічні механізми мотиву.
8. Мрія як різновид мотиваційної установки.
9. Мотиваційна сфера особистості.
10. Потяги, бажання, хотіння.
11. Схильність, звички, інтереси.
12. Мотивація допомоги та альтруїстичної поведінки.
13. Мотивація самоудосконалення.
14. Мотивація сімейного життя.
15. Мотивація політичного вибору виборцями.
16. Мотиви інтелектуальної міграції.
17. Мотиви педагогічної діяльності.
18. Особливості мотивації підприємницької діяльності і мотивації споживача.
19. Мотиваційний потенціал різних видів стимуляції.
20. Домінуючі потреби в різні вікові періоди.
21. Вікові зміни спрямованості особистості.
22. Онтогенетичний розвиток інтересу.
23. Вікові особливості уявлення в свідомості структури мотиву.
24. Що таке «потреба в спілкуванні».

Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Білан О. Мотивація і емоції. Львів: Видавництво «Літера». 2019. 280 с.
2. Боброва Л. Мотивація і лідерство. Київ: Видавництво «Основи». 2020. 240 с.
3. Василенко Т. Психологічні аспекти мотивації. Харків: Видавництво «Фоліо». 2020. 320 с.
4. Гавриленко О. Мотивація в організаціях. Одеса: Видавництво «Астролябія». 2018. 270 с.
5. Грищенко І. Мотивація і її вплив на поведінку. Одеса: Видавництво «Астролябія». 2021. 280 с.
6. Занюк С. С. Психологія мотивації: навч. посібник. К.: Либідь, 2022. 304 с.
7. Зінченко О. Мотивація в організаціях. Одеса: Видавництво «Астролябія». 2021. 250 с.
8. Іллін Є. П. Мотивація і мотиви. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2018. 512 с.
9. Кісіль З.Р. Основи управління: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 261 с.
10. Кісіль З.Р., Угрин О.Г. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 508 с.
11. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління : Навчальний посібник. Харків: видавництво «Університетська книга». 2022. 648 с.
12. Коваленко Т. Психологічні аспекти мотивації особистості. Одеса: Видавництво «Астролябія». 2022. 310 с.
13. Кроуплі Д. Х. Психологія інновацій в організаціях. Харків : Гуманіт. центр, 2019. 346 с.
14. Мартиненко І. Мотивація і продуктивність праці. Київ: Видавництво «Наукова думка». 2020. 280 с.
15. Никоненко В. Мотивація в команді. Харків: Видавництво «Фоліо». 2022. 250 с.
16. Семенова О. Мотивація в управлінні. Київ: Видавництво «Наукова думка». 2022. 300 с.
17. Тимченко В. Психологія мотивації: теорії та практики. Львів: Видавництво «Літера». 2021. 290 с.
18. Ткаченко І. Психологія команди: теорія та практика. Харків: Видавництво «Фоліо». 2021. 275 с.
19. Федоров О. Мотивація в управлінні персоналом. Одеса: Видавництво «Астролябія». 2019. 260 с.
20. Шевченко І. Психологічні основи мотивації. Харків: Видавництво «Фоліо». 2022. 300 с.
21. Якименко Л.Ю. Мотивація-основа управління людськими ресурсами : навч.-практ. посібник. Київ : Центр навч. літ., 2018. 144 с.

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі . Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
20	18		20	17			
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1			Тема 9				
Тема 2	Практичне заняття №1	5	Тема 10	Практичне заняття №5	4		
Тема 3			Тема 11				
Тема 4	Практичне заняття №2	4	Тема 12	Практичне заняття №6	5		
Тема 5			Тема 13				
Тема 6	Практичне заняття №3	4	Тема 14	Практичне заняття №7	4		
Тема 7			Тема 15				
Тема 8	Практичне заняття №4	4	Тема 16	Практичне заняття №8	5		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ПС, протокол №1 від «29» серпня 2024 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. психол. наук, доцент кафедри ПС

Ірина ПЕРІГ